

PEDAGOGISK ARBEIDSDOKUMENT 2016-2019

SPRÅK OG LEK
-kunnskap og glede-

INNHold

Forord og vårt pedagogiske verdisyn

1. BARNEHAGELOVEN

Formål og samfunnsmandat

Fagområdene / barnehagens arbeid med fagområdene

Omsorg, danning, lek og læring(basiskompetanse)

Barns medvirkning

Samarbeid med foreldre og foresatt

2. KVALITETSUTVIKLINGSPLANEN

3. SATSNINGSOMRÅDE

Lek og læring

Sosial kompetanse

Språk og realfag

Å by barnet opp til dans

Læringsbrett

Hverdagsaktiviteter og læring

Nærmiljø og turer

Uteområdet som pedagogisk arena

Voksne i samspill med barn

4. FØRSTEKLASSES FORBEREDT

5. KULTURELLE BEGIVENHETER

Arrangementer og markeringer i barnehagen

Kongsbergkultur

6. PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG EVALUERING

7. VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

8. HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

9. PRAKTISK INFORMASJON

Tilvenning

Vivero -Foreldreweb

Bursdager

Ferie og planleggingsdager

Syke barn

Barnegruppene våre

Temarom og grupper på tvers

FORORD

Dampsaga barnehage er bygget etter nye krav og er organisert etter avdelingsprinsippet. Vi har mange muligheter: bl.a. til inndeling i smågrupper, organisering av barnegrupper og sammensetning av personale med ulik kompetanse. Avdelingene organiseres nødvendigvis ikke likt fra det ene året til det andre, og vi bruker mulighetene til å organisere barnehagen vår til barnas beste og utfra rammene barnegruppa gir oss.

Barnehagens utforming gir oss mange muligheter til å samarbeide på tvers av avdelingene og å se oss som et større fellesskap. Barn og voksne får et større miljø å spille på både faglig, sosialt og rent praktisk. Dette er viktig for at barna skal få gode, trygge og meningsfylte hverdager.

Denne pedagogiske planen er vår grunnmur i nevnte 3-årsperiode, og satsningsområdet vårt er:

SPRÅK OG LEK - KUNNSKAP OG GLEDE!

Pedagogisk arbeidsdokument viser vårt ståsted når det gjelder verdier, pedagogikk og synet på barn. Dokumentet forteller dere foreldre noe om hva dere kan forvente og hvilke rammer vi må forholde oss til i det pedagogiske arbeidet. Pedagogisk arbeidsdokument er overordnet arbeidsredskap for personalet og skal tydeliggjøre det arbeidet vi gjør med satsningsområdet vårt.

Vi håper alle vil trives og ønsker dere foreldre, foresatte og barn:

VELKOMMEN TIL DAMPSAGA BARNEHAGE!

Margit, daglig leder

Øvrige ansatte

VÅRT PEDAGOGISKE VERDISYN

Vårt pedagogiske verdisyn er utarbeidet med basis i Rammeplan for barnehager og egne kunnskaper, erfaringer og holdninger.

Vi identifiserer oss som en barnehage med fokus på de gode dagene og at barn og voksne skal bygge gode relasjoner. Barna skal oppleve omsorg, glede, lek og læring gjennom hele barnehagedagen. Dette stiller krav til de voksnes kompetanse i samvær med barna i både tilrettelagte aktiviteter, lek inne og ute og hverdagsaktiviteter som stellesituasjon, måltid, og i av- og påkledning.

LOV OM BARNEHAGER

1.0 Formål og samfunnsmandat

Barnehagens samfunnsmandat bygger på barnehageloven og rammeplanen som fastsettes av Kunnskapsdepartementet og er retningsgivende for barnehagens innhold og verdier.

Forskrift til Lov om barnehagen gjeldende fra 01.08.2017:

Rammeplan for barnehagen: (høyreklikk og åpne hyperkobling)

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

Sammen med innholdsbestemmelsen i barnehageloven § 2 gir rammeplanen nærmere regler for hva et barnehagetilbud skal inneholde.

I tillegg skal barnehagen:

- **gi støtte og ta hensyn til enkeltbarn**
- **tilby et oppvekstmiljø som gir utfordringer tilpasset alder og funksjonsnivå**
- **styrke barns mulighet for læring og aktiv deltakelse i et fellesskap**
- **tidlig forebygge mobbing**

Barnehagen skal formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar.

Sitat fra Rammeplanen:

«Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

«Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn».

DE SYV FAGOMRÅDENE:

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Kunst, kultur og kreativitet

Natur, miljø og teknologi

Antall, rom og form

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

Fagområdene

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er et offentlig dokument som retter seg mot barnehagens personale, foreldre / foresatte, barnehageeiere og kommunen som tilsynsmyndighet. Her beskrives hvilke fagområder barna skal få erfaringer med.

Barnehagens arbeid med fagområdene

Barnehagens arbeid med fagområdene skal sikre progresjon og de dekkes gjennom alle gjøremål i løpet av en dag som turer, lek, måltid, garderobesituasjon og i temaopplegg.

Her kan dere se vår progresjonsplan for arbeid med fagområdene:

[PROGRESJONSPLAN 2018.pdf](#)

Basiskompetanse

Omsorg, danning, lek og læring

Med basiskompetanse mener vi grunnleggende kunnskaper og ferdigheter alle mennesker trenger for å kunne utvikle seg og ta til seg lærdom. Det er grunnleggende ferdigheter i språk, kommunikasjon og sosial kompetanse.

Barnehagen er en arena som er til for alle barn uansett forutsetninger for læring og utvikling. Dette stiller krav til personalets kompetanse og evne til å se det enkelte barns behov for støtte til å utvikle basiskompetanse.

Vi bruker arbeid med sosial kompetanse i hverdagsaktiviteter og lek til en arena for å utvikle ungenes basiskompetanse.

Barns medvirkning

Barns medvirkning handler om å delta i og få være med å påvirke et fellesskap. Alle barn, uansett alder, funksjonsnivå eller språkbakgrunn skal ha en "stemme" i barnehagen som kommer til uttrykk gjennom forskjellige aktiviteter.

Vi må fange opp barnas kroppslige og verbale uttrykk. Det er viktig å se på barna som kompetente. Når barna klarer mere selv i hverdagen vil de oppleve mestring og glede.

Vi har ansvar for å inspirere og utfordre barna til nye aktiviteter. Det krever at vi som voksne selv er aktive og at vi stimulerer barnas nysgjerrighet og interesse.

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Barnehageloven § 3

JEG KAN 😊 JEG VIL 😊 JEG TØR 😊 JEG FÅR
LOV TIL

Ved å bruke barnesamtaler vil vi gi barna muligheten til å kunne uttrykke seg om sin barnehagedag. Hva de tenker om ulike aktiviteter, venner og vennskap.

Utgangspunktet for samtalene kan være samtale rundt bilder, bruk av intervjuguider, felles opplevelser, fotografier og tegninger.

Disse samtalene skal brukes konstruktivt for å skape endring i barnas hverdag.

Samtalene kan foregå i små grupper eller individuelt, alt etter behov. Dette vil gi barn i barnehagen mulighet til medvirkning i sin egen hverdag.

Samarbeid med foreldre/foresatte

Foreldre / foresatte er våre viktigste samarbeidspartnere. Vi ønsker et nært samarbeid for at vi sammen kan gi barna en god oppvekst og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Viktige arenaer for utvikling av et godt samarbeid med foreldre / foresatte og mulighet for medvirkning:

- *Daglig kontakt med personalet*
- *Å gi tilbakemeldinger*
- *Foreldresamtaler*
- *Foreldremøter*
- *Å delta i brukerundersøkelsen*
- *Å være aktiv i Foreldreråd, Foreldreutvalg og Samarbeidsutvalg*

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.» (Barnehageloven § 1, Formål).

Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage skal bygge på gjensidig åpenhet og tillit.

Alle foreldre / foresatte er medlemmer i foreldrerådet. Representanter fra foreldrerådet utgjør et foreldreutvalg (FU). FU samarbeider med eier om ulike saker. I Dampsaga barnehage samarbeides det bl.a. om tema på foreldremøte, dugnad og fotografering. FU har også sine representanter i Samarbeidsutvalget, som består av representanter fra ansatte, foreldre/foresatte og eiere.

Vi gjennomfører brukerundersøkelse / foreldreundersøkelse hvert annet år. Gjennom brukerundersøkelsen ivaretas foreldrenes rett til medvirkning.

2.0 KVALITETSUTVIKLINGSPLANEN

Kongsberg kommune har i samarbeid med styrere i kommunale og private barnehager i Kongsberg utarbeidet en overordnet plan som skal sikre en tilnærmet lik kvalitet i alle barnehagene i kommunen: KVALITETSUTVIKLINGSPLANEN. Denne gir, i tillegg til Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, føringer for hva barnehagens satsningsområde skal inneholde. Satsningene i Kvalitetsutviklingsplanen er for de neste årene TIDLIG INNSATS og SPRÅKLIG OG KULTURELT MANGFOLD.

Målsetting for TIDLIG INNSATS i Dampsaga barnehage:

*Hvert enkelt barn skal gis mestringsopplevelser i hverdagssituasjoner.
Hvert enkelt barn skal ha gode opplevelser i grupper med andre barn.*

Målsetting for SPRÅKLIG OG KULTURELT MANGFOLD i Dampsaga barnehage:

*Barnehagen / personalet skal ha en tolerant og anerkjennende holdning til alle språk og kulturer som til enhver tid er representert i barnehagen.
Personalet skal støtte det enkelte barns identitet.*

Link: [Kvalitetsutviklingsplanen 2015 - 2025](#) (høyreklikk og åpne hyperkobling)

Det er et tett samarbeid mellom Kongsberg kommune og de private barnehagene. Vi deltar på kompetansehevede tiltak kommunen har i forhold til målsettinger og intensjonene i Kvalitetsutviklingsplanen.

Vi leaser *læringsbrett*, og representanter fra barnehagen læres opp i bruken sammen med barn.

Vi jobber med intern opplæring av ansatte i barnehagen.

Årlig deltar vi i kulturelle prosjekter gjennom *Sølvtråden*.

Vi kurses bl.a. innenfor *realfagssatsing* og i *kartlegging av språkutvikling*.

3.0. SATSNINGSOMRÅDE

Lek og læring

Å leke er det viktigste barn gjør i barnehagen og det at vi voksne stiller oss spørsmål som:

Har alle barn noen å leke med og er en del av det sosiale fellesskapet?

Hvordan vet vi at barn er med i lek på en god måte?

Gjennom lek og samhandling med andre, skaffer barn seg erfaringer, lærer nye begreper og utvikler seg både språklig, motorisk og sosialt. Vi er opptatt av lek som prosess, den er «på licksom», noe barnet gjør for moro skyld og den gir muligheter for å prøve og feile.

Vi ønsker at alle barn skal få lekeerfaringer og oppleve fellesskap med andre. Dette er også en av forutsetningene for å kunne utvikle vennskap. Å møte barns lek med anerkjennelse og respekt innebærer for vår del å se på barn som subjekter, barn som er kompetente til å skape mening i sin egen hverdag gjennom lek. Fokus på lek krever voksne som evner å se på leken som barnas læringsarena. Vi voksne skal observere og ta barnas signaler i leken, sette i gang lek, veilede barna i leken og legge til rette for lek ved å gi barna opplevelser og egnet materiell.

Å tilrettelegge for lek i barnehagen vil kreve at vi setter av tid til fordypning i lek og at vi organiserer det fysiske miljøet og barnegruppene slik at god lek får blomstre.

Sosial kompetanse

Rammeplanen sier at:

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagens skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek, både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.»

I barnehagen vil barna møte ulike situasjoner der deres sosiale kompetanse blir utviklet og utfordret. De skal lære å ta hensyn og etterhvert utvikle evnen til å sette ord på og kjenne igjen følelser. Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler trygghet over egen tilhørighet og respekt for andres kulturelle verdier og ytringer. Barn blir utfordret til å kunne mestre balanse mellom selvhevdelse og det å kunne se andres behov, gjennom samhandling med andre.

Når småbarn er sammen ser vi ofte at de viser omsorg for hverandre. De trøster når noen slår seg og vil gjerne hjelpe andre med å få på f.eks. sko. Barn kan ikke oppdra seg selv. De må lære å omgås andre, bruke voksne og andre barn som modeller og lære hvordan de skal oppføre seg, knytte vennskap, samarbeide og vise respekt.

Vi kommer til å jobbe med disse områdene innenfor sosial kompetanse:

- **Empati** er evnen til å sette seg inn i andres situasjon, gjenkjenne følelser.
- **Positiv sosial adferd** handler om evnen og viljen til å utføre gode handlinger overfor andre, som å hjelpe, oppmuntre, trøste og dele.
- **Selvkontroll** handler om å kunne vente på tur og slippe til andre.
- **Selvhevdelse** handler om å hevde seg på en positiv måte i samspill med andre.
- **Lek, glede og humor** er særlig viktig for trivselen og handler om evnen til tull og tøys og ha en lekende holdning til seg selv, andre og omgivelsene.

Språk og realfag

Gjennom livet vil vi ha behov for å ha kompetanse i matematikk på ulike områder. Barn bruker matematikk fra de er født og de prøver å se sammenhenger. De utforsker med volum og form når de leker i sandkassa og de bruker begreper i leken som gir oversikt over hvor ting befinner seg. I ryddesituasjoner er vi innom klassifisering, sortering, telling og begrepsstrening. Barna får tidlig erfaring med romforståelse som er nødvendig for å kunne lokalisere og orientere seg. Senere vil barna være opptatt av å kunne telle og lage strategier for å klare for eks. et brettspill. I hverdagsituasjonene stimulerer vi barnas språk og begrepsutvikling ved å sette ord på det vi gjør, benevne klesplagg, og bruke ulike begreper som kort/lang og tykk/tynn.

Det er viktig at barna er sammen med voksne som støtter barnas matematiske og språklige

Rammeplan for barnehager:

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barns selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.»

MÅL: Å øve på ferdigheter i empati og positiv sosial adferd, være gode med hverandre, vise omsorg og gi trøst.

utvikling, og som griper de mulighetene som dukker opp i til daglig. De voksne må være bevisst eget språk og bruke språket aktivt sammen med barna i alle situasjoner. Barna skal oppleve realfag, språk- og begrepstrening i barnehagen gjennom lek og hverdags situasjoner.

Når vi ser at barn ikke utvikler seg adekvat i forhold til alder bruker vi ulike kartleggingsverktøy. Disse brukes kun etter samtykke og i samarbeid med foreldre / foresatte.

- «TRAS»
- «ALLE MED»
- «Å BY BARNET OPP TIL DANS»
(Språkkartleggingsverktøy)

Å by barnet opp til dans

«Språkstimulering er en av barnehagens viktigste oppgaver. Rammeplanen pålegger barnehagen å sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og uttrykk for egne tanker og følelser. Språk læres kontinuerlig først og fremst gjennom de daglige aktivitetene barna deltar i.»

St.meld 41: Kvalitet i barnehagen, 9.4.2 Språkstimulering

Barnehagene i kommunen er kurset og brukeren metode som går ut på strukturert innlæring av ord og begreper: **Å by barnet opp til dans**. Målet er at barn som har utfordringer i sin språkutvikling skal få en bedre språkforståelse. Denne arbeidsmåten har vist seg å gi gode resultater. Én voksen jobber i grupper med 3-4 barn av gangen. Metoden går blant annet ut på å trene på 15 ulike ord over en periode på 15 dager. Dere får mer informasjon om ditt barn skal delta.

Læringsbrett

Dagens barn vokser opp i en tid hvor digitale verktøy er en del av hverdagen.

For de som ikke har tilgang til Læringsbrett hjemme, kan barnehagen bidra til felles referanse. Vi vet at barn leker ut inntrykk fra ulike medier, dermed kan referanser fra f.eks. spill og apper ha betydning i lek. Når barn bruker læringsbrett hjemme, skjer dette ofte alene. Derfor er det viktig at barn opplever digitale verktøy i en sosial kontekst i barnehagen. Vi skal legge vekt på at barna får erfare at Læringsbrett er et verktøy vi kan skape med.

Vi ønsker å bruke Læringsbrett som et supplement til det pedagogiske arbeidet. Eksempler her er å ta bilder, lage fotofortellinger, dokumentasjon og enkel framføring. (Se progresjonsplan)

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna.

Rammeplan for barnehager

Hverdagsaktiviteter og læring

I barnehagen har vi en dagsrytme som er nokså lik fra dag til dag. Det skaper forutsigbarhet og trygghet. Dagsrytmen skal ivareta barnas behov både for lek, tilrettelagt aktivitet, søvn, hygiene og mat. Vi skal vektlegge det å se hver enkelt situasjon som en lærende aktivitet. Ved måltidet lærer barna å smøre, sende, vente på tur, telle, benevne, hjelpe til, bruke ostehøvel, helle melk og mye, mye mer. Det samme gjelder i av- og påklednings situasjonene. Her er det mye språk- og begrepslæring, øving på sosial kompetanse og motoriske ferdigheter.

MÅL:

Å skape trygghet og ro for barn og voksne

Å gi rom for læring gjennom gode rutiner og gjentakelser i hverdagsaktivitetene.

For å jobbe med læring i alle dagens situasjoner må de voksne være bevisste og aktive sammen med barna. De må gi støtte, omsorg og stille krav. På den måten skal barna gis mange mestringsopplevelser av og «klare selv», noe som gjør dem både selvstendige og trygge på seg selv.

Barnehagedagen er delt opp i en dagsrytme ut fra måltid, inne / utelek, hviling, ulike aktiviteter m.m. Dette fører til at det blir en del overgangssituasjoner for alle barn og voksne i løpet av dagen. For at disse overgangssituasjonene skal bli gode lærings situasjoner og oppleves som trygge for barna er det viktig at de planlegges godt.

God ledelse av overgangssituasjonene er også viktig for å oppnå trivsel og god flyt i barnehagehverdagen. Vi skal ha tid, være godt forberedt og bruke metoder som gjør ventetid kortere og morsommere for ungene.

Nærmiljø og turer

Dampsaga barnehage har en sentrumsnær beliggenhet. Det betyr blant annet at vi ikke har skogen i umiddelbar nærhet. Derimot har vi kort vei til bl.a. bibliotek, Magasinparken og Lågdalsmuséet.

Langs Lågen og i Raummyrområdet har vi tilgang til grøntarealer.

Eksempler på turområder for 0-3 års avdelingene	Hensikt
Trilleturer («se der» turer) i byen.	Språkstimulering - vi undrer oss og snakker om det vi ser.
Turer langs Lågen	Undre oss sammen - se på elva med fokus på årstidsforandringer. Mate endene.
Lågdalsmuséet	Om våren og sommeren har vi mulighet til å boltre oss fritt på store områder, ha med niste og møte alle dyra som er der.

Kongla, Barnåla og Gåsungen er på turer i smågrupper og avdelingsvis avhengig av barnets og barnegruppas beste. Det aller viktigste for de minste er å bli trygge i nye omgivelser med voksne og barn og uteområdet innenfor gjerdene i barnehagen.

Selja, Grana og Furua har turer året rundt. De større barna kan ta lengre turer og det er fint å knytte turmål til barnas lek og temaarbeid.

Eksempler på turområder for 3-5 års avdelingene	Hensikt
Dyrmyrskogen	Fin tumleplass og mulighet til fantasilek. Fint å ta med lunsjen.
Turer langs Lågen	Her kan vi kan mate endene og se på blomster og planter.
Kølabånparken Magasinparken	Attraktive og levende møteplasser med mange muligheter. Begge lekeplassene ligger i fin gåavstand fra barnehagen og gir gode muligheter for ulike opplevelser, lek og sanseinntrykk.
Vibehaugen / HIBU	Et flott skogsområde som ligger i passende gåavstand fra barnehagen for de eldre barna. Det er gode muligheter for å bruke området til dagsturer, studere naturen og til lek.
Lågdalsmuséet	Om våren og sommeren har vi mulighet til å boltre oss fritt på store områder, ha med niste og møte alle dyra som er der.
Krona m/ biblioteket	Barn er glad i å bli lest for og det er spennende å kunne velge i det store utvalget av bøker.

På turer ut av barnehagen har vi også fokus på satsningsområdet med både stimulering av språk og matematikk.

Brakar har et busstilbud til barnehager som vi kan benytte oss av og som bringer oss litt lenger vekk fra barnehagen. En busstur for bussturens skyld er ofte en suksess og det gir oss muligheten til å dra byen rundt.

Skolestarterne har mange turer til Raumyr skole ifm. Førsteklasses Forberedt (se egen rutine) og Sangskattekista.

Uteområdet som pedagogisk arena

I norske barnehager er utetida en betydelig del av hverdagen og erfaringsmessig er barn glad i å leke ute.

Uterommet endrer seg fra dag til dag gjennom de fire årstidene og er et rom vi kan benytte aktivt til daglig. I uteleken kreves engasjerte voksne som ser barna og følger deres spontanitet.

Barnehagens uterom er en pedagogisk arena både for å utvikle sosiale ferdigheter og kroppslig bevissthet og rammeplanens fagområder kan alle dekkes gjennom utelek.

Voksnes samspill med barn skal være preget av:

**Aktiv lytting
Glede og humor
Løsningsfokus
Omsorg
Raushet
Tålmodighet
Tydelighet
Tilstedeværelse**

Voksne i samspill med barn

I Dampsaga har vi fokus på voksenrollen. Personalet er barnehagenes viktigste ressurs for å kunne skape en god hverdag for barna. Vårt mål er at personalgruppa skal bestå av aktive, engasjerte voksne som har barnas beste i fokus. De voksne skal være rause og tålmodige, omsorgsfulle og tilstedeværende.

Gjennom å ta barnas perspektiv, ta de på alvor og la de virke med, skal barna få oppleve å bli sett og hørt i sin hverdag. Engasjerte ansatte skal legge til rette for at barna skal leke, lære og ha det gøy i barnehagen!

4.0 FØRSTEKLASSES FORBEREDT

Kongsberg kommune har laget strategiplanen *Førsteklasses forberedt*. Alle barnehager i Kongsberg er forpliktet til å følge denne planen for å sikre god kvalitet i overgangen fra barnehage til skole.

Førsteklasses forberedt skaper tidlig et samarbeid mellom barnehagen og skolen slik at barna skal føle seg trygge og vite hva de skal gå til.

"Barnehage, skole og foreldre kan i fellesskap bidra til at skolen ikke er ukjent grunn og til at barna opplever trygghet fra første stund. Trygge barn som raskt finner seg til rette i skolen, vil trives bedre. Og igjen lære mer."

Førsteklasses forberedt, kapittel 1

Link: [FØRSTEKLASSES FORBEREDT](#) (høyreklikk og åpne hyperkobling)

5.0 KULTURELLE BEGIVENHETER

Arrangementer og markeringer i barnehagen

- Markering av FN-dagen
- Julelunsj
- Luciafeiring med foreldrekaffe i desember.
- Nissefest i desember.
- Samefolkets dag (i 2. etg)
- 5-åringene deltar på Sangskattekista i regi av Sølvråden.

- Hattefest til inntekt for Barn hjelper Barn aksjonen.
- 5-åringene feirer ROSA RUSS i mai.
- Markering av 17. mai
- Avslutning for alle som skal begynne på skolen.

Utover disse planlagte arrangementene leier vi inn barneteater og/eller musikkforestilling i Vrimlearealet hvert barnehageår.

Kongsbergkultur:

Vi søker også om deltagelse på andre tilbud som Sølvtråden gir. Kulturskolen fordeler disse tilbudene til de ulike barnehagene i kommunen. Tilbudene kan inneholde alt fra sang for de minste til kinoforestilling for de litt eldre barna.

Fra tid til annen får vi også tilbud om barneforestillinger i Krona og/eller ifm. andre kulturarrangement i Kongsberg. Deltagelse vurderer vi fra gang til gang.

Skolestarterne har et utvidet opplegg i forhold til det å bli kjent med Kongsbergkulturen. Dette foregår på vårparten og vil være beskrevet mer detaljert i årskalenderne.

6.0 PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

I Dampsaga barnehage har vi et Pedagogisk Arbeidsdokument som er vårt arbeidsredskap over en 3-årsperiode. Dette blir vurdert og nødvendige justeringer blir gjort hvert år.

Som årsplan har vi en kalender som konkretiserer innholdet i Pedagogisk arbeidsdokument.

Innholdet i kalenderne er tilpasset hver aldersgruppe. Pedagogisk Arbeidsdokument og Årskalenderne ligger ute på vår hjemmeside.

Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen gir ikke bare en forpliktende ramme for å planlegge og gjennomføre, men også for å *vurdere*.

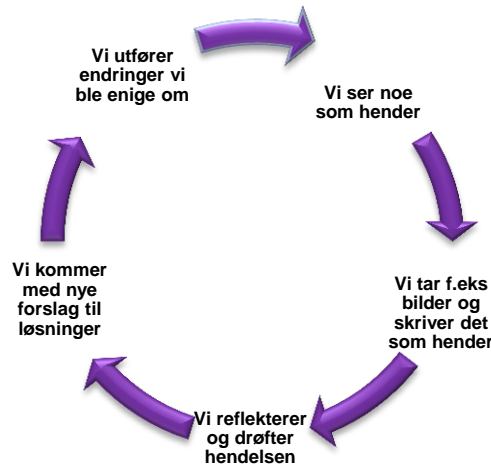
Systematisk vurdering legger grunnlaget for barnehagen som læringsarena med en god organisasjon i bunn. Vurderingsarbeidet gjør det dessuten enklere for oss å sette nye mål for utvikling, forbedring og fornying.

Vi vurderer arbeid og aktiviteter regelmessig gjennom året.

Pedagogisk dokumentasjon: Det handler om å bevise et arbeid, samle dette og legge til rette for refleksjon rundt arbeidet. Refleksjonen skal gi konsekvenser for videre arbeid med barna og aktivitetene i barnehagen. Alle ansatte bidrar i refleksjonsarbeidet.

Vi kan bruke fotografier, barnas arbeid, video eller små historier og opplevelser (praksisfortellinger) i hverdagen til å reflektere. Enten sammen med barna eller i faglige samtaler mellom de voksne.

Eksempel på tankemønsteret i pedagogisk dokumentasjon er utviklingshjulet:

Mål:

Å se om igjen på egen praksis for så å oppdage nye måter å gjøre ting på og skape ny kunnskap

Vi bruker møter, planleggingsdager, samarbeidsmøter/ foreldresamtaler, medarbeidersamtaler og barnemøter/samtaler. Gjennom disse fora vil både ansatte, foreldre og barn delta i vurderingsarbeidet.

Ståstedsanalysen

Utdanningsdirektoratet har utviklet en ståstedsanalyse for barnehager. Dette er et verktøy som skal bidra til å skape felles refleksjon om barnehagens praksis blant alle de ansatte og hjelpe til å peke ut områder barnehagen vil prioritere i videre endrings- og utviklingsarbeid. Områdene vi skal vurdere oss selv innenfor er hentet fra Rammeplan for barnehager:

Barnehagens praksis

- Natur, miljø, teknologi
- Antall, rom og form
- Språk
- Trivsel

7.0 VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

Foreldreråd

Foreldrerådet består av alle foreldrene / foresatte og skal fremme deres fellesinteresser samt bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Foreldreutvalg

Består av foreldre valgt av foreldrerådet og skal fremme foreldre/foresattes interesser. Disse er også representert i samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Eksterne samarbeidspartnere

Ressursenter for oppvekst og miljø – ROM / Kongsberg kommune. Som privat barnehage er vi inkludert i fagutvikling i regi Kongsberg kommune. I tillegg har vi samordnet opptak hvor vi samarbeider med samtlige barnehager i kommunen.

I tilfeller der vi ikke kommer langt nok med egen kunnskap bruker vi, i samarbeid med foreldre / foresatte eksterne veiledere fra for eksempel PPT-OT, helsestasjon, spesialpedagogisk fagteam, fysioterapitjenesten, barnehageteamet, barnevernstjenesten, BUP og Habiliteringstjenesten (Vestre Viken). Se også hjemmesida vår.

8.0 HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

I barnehagene våre har vi en rekke rutiner, regler og retningslinjer. Arbeidet innen HMS er en viktig del av arbeidet for å ivareta barnas sikkerhet.

Vi følger til enhver tid gjeldende lovgivning innenfor HMS og har et digitalt HMS-system gjennom Private barnehagers Landsforbund. Dette heter MENTOR og omfatter Personelhåndbok, rutiner, risikovurderinger, avvikshåndtering, dokumentasjon og beredskap.

Dersom dere ønsker mer informasjon om dette kan dere ta kontakt med daglig leder.

Kongsberg kommune er vår tilsynsmyndighet og det føres jevnlig tilsyn, skriftlig og stedlig, med driften av barnehagen.

Vår miljørettede helsevernmyndighet er Kongsberg kommune.

Vi har evakueringsøvelse hver vår.

Ansatte blir oppdatert / kurset i førstehjelp hvert år.

Trygg Trafikk har utarbeidet kriterier for en trafiksikker kommune og Kongsberg har fått denne tittelen pga. systematisk arbeid med sikkerhet. I dette ligger det noen krav til oss som barnehage:

Bl.a.

- Trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles i våre planer.

- Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller buss.
- Barna lærer enkle trafikkregler for fotgjengere og de lærer og sikring i bil, sykkelhjelmer og reflekser.

9.0 PRAKTISK INFORMASJON

Tilvenning i barnehagen

Vi vil ta hensyn til foreldrenes ønsker og barnas behov for å gjøre starten i barnehagen /ny avdeling så god som mulig og vi regner 1-2 uker på tilvenningsperioden.

Det er individuelt hva det enkelte barn trenger av oppfølging, og vi prøver å tilrettelegge så langt det lar seg gjøre. I tilvenningsperioden vil dere få kontaktpersoner som tar seg spesielt av barnet og utveksler informasjon med dere foreldre / foresatte.

Barnehagen er ofte barnets første møte med et miljø som foreldrene ikke er en del av. Det er derfor viktig med voksne som er tilgjengelige for å gi trøst og trygghet.

På 3-6-års gruppene har vi mest tilvenning av barn som har gått på andre avdelinger og allerede kjenner barnehagen. De skal allikevel bli kjent med ny avdeling, andre voksne og finne plassen sin i gruppa. Det kan gjerne være slik at når barn flytter over til «stor» avdeling finner de nye barn de danner vennskap med. Det er likevel trygt å ha noen kjente med seg i overgangen.

Tilvenning for disse barna skjer i juni.

Foreldrewebben VIVERO:

Gjennom PBL (Private Barnehagers Landsforbund) har vi en foreldrewebbside. Dere som foreldre får tilgang til denne siden ved at dere får en påloggingslink som er tilknyttet deres barn og avdelingen barnet går på. Her legges det ut informasjon, ukeplaner og bilder. Vi bruker også siden til å kommunisere med dere foreldre gjennom meldinger og tavlepost. Barnehagen legger inn all informasjon om barnet, samt kontaktinformasjon til dere foreldre : telefonnummer og mail. Da har vi alt samlet på et sted, og det er lett tilgjengelig når vi har behov for det. Informasjon om barnet er kun tilgjengelig for personalet i barnehagen, men kontaktinformasjon til dere foreldre kan være tilgjengelig for alle foreldre på avdelingen dersom dere velger det.

Websiden brukes også til å registrere når barnet er i barnehagen, har fri/ferie eller er syk, og vi legger inn beskjeder angående barnet fra dere foreldre.

Websiden, kan lastes ned som en «app» ved å legge den til på hjemskjerm på telefon

Det er viktig at dere bruker webben – her legges også all overordnet informasjon ut!

Bursdager

Vi markerer barnas bursdager. Da henger vi opp flagg og plakater, alle får krone, vi synger bursdagssang og sørger for at bursdagsbarnet er midtpunktet. Alle feires med fruktfat eller smoothie. Vi har en flott bursdagsstol som også brukes på avdelingene med de større barna og plakater med flagg som viser bursdagsbarnets nasjonalitet henges opp ute.

Ferie og planleggingsdager

Vi har stengt i fellesferien i ukene 28, 29 og 30 samt i forbindelse med jul / nyttår, påske og fredag etter Kristihimmelfartsdag.

Dampsaga barnehage har 5 planleggingsdager i året, se vedtekter og kalender på hjemmesida.

www.dampsagabhg.no (høyreklikk og åpne hyperkobling)

Syke barn

Utbrudd av lus skjer fra tid til annen, og i disse tilfellene sender vi ut nødvendig informasjon. Dersom barnet ditt har behov for medisiner i barnehagen, på resept eller reseptfrie, må medisinskjema fylles ut. Medisinskjema får dere av ped.leder.

Som barnehage er vi pålagt å gjøre risikoen for spredning av smittsomme sykdommer så liten som mulig.

Dere må holde barnet hjemme

- **ved feber og inntil barnet er feberfri og ellers har god allmenntilstand**
- **ved omgangssyke og diaré og inntil de er så friske at det ikke er fare for å smitte andre barn.**

Link: Folkehelseinstituttet <http://www.fhi.no/dav/93d098077c.pdf>

(høyreklikk og åpne hyperkobling)

Link: Lus <http://lusfrinorge.no/>

Barnegruppene våre

I Dampsaga har vi aldersinndelte grupper. Siden barnekull og søkermasse er forskjellig fra år til år setter vi sammen barnegruppene utfra de barna som til enhver tid går her. Det betyr at både barn og voksne av og til bytter tilholdssted på huset. Vi legger vekt på at barna skal kjenne alle voksne og at tilvenning i nye grupper skal være trygt for alle. De pedagogiske lederne er med på å sette sammen nye barnegrupper og vurdere evt. overflyttinger ved ledig kapasitet. Foreldrene får mulighet til å komme med ønsker for sine barn på foreldresamtaler på våren.

Hver morgen og ettermiddag har avdelingene i hver etasje felles tid. Det innebærer blant annet

frokost og lek. På denne måten blir barn og voksne kjent med alle i sin etasje og barna får mulighet til å knytte vennskap på tvers av avdelinger.

Temarom og grupper på tvers

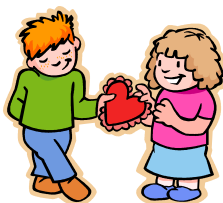
I Dampsaga har vi ulike temarom som skal brukes på tvers av avdelingene. Temarommene er tilrettelagt slik at hvert rom gjenspeiler ulike aktiviteter. Disse ulike temarommene vil bli benyttet på tvers av avdelinger og alder.

Temarommene inneholder :

- **Tenkeboksen:** rom for roligere aktivitet og mulighet for konsentrasjon med lesing, spill og puslespill.
- **Paletten:** rom for ulike typer formingsaktiviteter
- **Klossen:** rom for konstruksjonslek.
- **Vrimlearealet:** rom for musikk og fysisk aktivitet, teater, film og mye mer.....

ET INKLUDERENDE FELLESSKAP

- Alle skal ha mulighet for å medvirke i barnehagehverdagen.
- Barnehagen er for alle og tilpasset hvert barns forutsetninger.
- Alle skal ha mulighet til å delta i gruppeaktiviteter.
- Vi skal vise hverandre gjensidig respekt og omsorg og på den måten skape tillit mellom alle personer i barnehagen.
- Vi skal se mulighetene i ulikheter og utnytte hverandres ressurser.
- Vi skal jobbe mot felles mål.
- Alle skal føle seg sett – alle er like verdifulle.

SAMHOLD GIR TRYGGHET

VÅR ORGANISASJON

Dampsaga barnehage AS eies av:

- Margit Engnæs Hoff, daglig leder
- Kari Fossan Ruud, styremedlem
- Stine Fossan Ruud, fagarbeider
- Øydis Lurås, team leder 1. etasje /styrer
- Ingrid Sæther, team leder 2. etasje / styrer

Hjemmesida

Link: www.dampsagabhg.no

Her kan du følge med på nyheter og artikler fra barnehage.no.

Annen informasjon: Om ansatte, kalendere, årsplaner, vedtekter m.m.

<http://dampsagabhg.no>

Dampsaga barnehage AS

Bonneviesgt. 8, 3611 Kongsberg

